

Asia: VN/15822/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain muuttamisesta (yksityiset digipostipalvelut)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kirkkohallitus haluaa kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin.

Kirkkohallitus pitää esityksen tavoitetta kehittää sähköistä viranomaisviestintää ja parantaa asioinnin saavutettavuutta lähtökohtaisesti kannatettavana. Mahdollisuus vastaanottaa viranomaisviestejä Suomi.fi-viestien ohella myös yksityisten digipostipalveluiden kautta voi parantaa käyttäjäkokemusta ja vastata paremmin kansalaisten erilaisiin tarpeisiin.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon näkökulmasta esitys koskee sitä osaa kirkon ja seurakuntien toiminnasta, jossa hoidetaan julkisia hallintotehtäviä. Näissä tehtävissä kirkkoon sovelletaan samoja hyvän hallinnon, oikeusturvan, tietosuojan ja yhdenvertaisuuden vaatimuksia kuin muihin viranomaisiin. Kirkkohallitus katsoo, että digitaalisten asiointikanavien ensisijaisuuden lisääminen edellyttää erityistä huolellisuutta niiden ryhmien osalta, joille digitaalinen asiointi ei ole tosiasiallisesti saavutettavaa, jotta hallinnollinen tehokkuus ei heikennä oikeusturvaa tai yhdenvertaisuutta.

Kirkkohallitus korostaa, että viranomaisen tiedoksiantovelvollisuus ja siitä seuraava virkavastuu säilyvät lähettävällä viranomaisella riippumatta siitä, missä käyttöliittymässä asiakas viestin lukee. Erityistä huomiota tulee kiinnittää tavalliseen sähköiseen tiedoksiantoon perustuvaan tiedoksisaantiolettamaan. On välttämätöntä, että kansalaisille viestitään selkeästi ja ymmärrettävästi siitä, mitä digipostipalvelua heidän tulee seurata, jotta oikeusturva ei tosiasiallisesti vaarannu.

Kirkkohallitus pitää tärkeänä, että lainsäädännössä ja toimeenpanossa säilyy selkeä vastuunjako eli viranomaiset vastaavat tiedoksiannon sisällöstä ja oikeellisuudesta, Digi- ja väestötietovirasto vastaa viestinvälityspalvelun toimivuudesta, yksityiset digipostipalvelut toimivat rajatusti tiedoksiantojen katseluyhteyden tarjoajina. Tämä vastuunjako on keskeinen oikeusvarmuuden ja hallinnon luotettavuuden kannalta.

Kirkkohallituksen näkemyksen mukaan viranomaisasiakirjat voivat sisältää arkaluonteisia ja salassa pidettäviä tietoja, joten Kirkkohallitus pitää välttämättömänä, että viranomaisviestien säilytys säilyy keskitetysti julkisessa taustapalvelussa ja että yksityisten digipostipalveluiden rooli rajoittuu viestien katseluun käyttäjän nimenomaisen valinnan perusteella. Tietosuojaa ja tietoturvaa koskevien vaatimusten on oltava korkeatasoisia ja yhdenmukaisia kaikille toimijoille.

Kirkkohallitus korostaa, että sähköisten kanavien laajentaminen ei saa heikentää niiden henkilöiden asemaa, joilla ei ole tosiasiallisia mahdollisuuksia käyttää digitaalisia palveluja. Kirkolla on julkisia hallintotehtäviä hoitaessaan ja diakonisen työnsä kautta laaja kokemus niiden ihmisten tilanteista, joille digitaalisten palvelujen käyttö on vaikeaa tai mahdotonta. Kokemukset tukevat tarvetta varmistaa vaihtoehtoisten asiointikanavien todellinen saatavuus myös jatkossa. Paperiposti ja henkilökohtainen neuvonta on jatkossakin turvattava. Lisäksi kielellisten oikeuksien ja saavutettavuusvaatimusten toteutuminen on varmistettava kaikissa asiointikanavissa.

Niilo Pesonen

Anni Rinne

Kansliapäällikkö

Tietohallintojohtaja

Tähkänen Mikko
Kirkkohallitus